

หน้าจั่ว

หน้าจั่ว ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย ปีที่ 19 ฉบับ 1 มกราคม 2565 – มิถุนายน 2565
NAJUA: History of Architecture and Thai Architecture, Volume 19, Issue 1 January 2022 – June 2022

ISSN (Print): 1686-1841

ISSN (Online): 2697-3901

หน่วยงานรับผิดชอบ

ภาควิชาศิลปสถาปัตยกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ

ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง

เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

คณะที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นนท คุณค้ำชู (คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์)

ศาสตราจารย์พิเศษเสนอ นิลเดช

รองศาสตราจารย์ฤทัย ใจจงรัก

ศาสตราจารย์สมคิด จิระทัศนกุล

ศาสตราจารย์สมชาติ จิ่งสิริอารักษ์

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พินัย สิริเกียรติกุล

กองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันดี พินิจวรสิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โดม ไกรปกรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาลินี คุ้มสุภา

อาจารย์ ดร. วิญญู อาจารย์รักษา

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน)

รองศาสตราจารย์ ดร. โชติมา จตุรวงศ์

จัดรูปเล่ม

ศศิธร ไทวินัส

ออกแบบปก

พัชรพงศ์ กุลกาญจนาศีวิน

ออกแบบโลโก้

ทัตพร วุฒินันท์

พิมพ์เมื่อ มิถุนายน 2565

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ภาพพิมพ์ 296 ซ.อรุณอมรินทร์ 30 ถ.อรุณอมรินทร์ บางยี่ขัน บางพลัด กรุงเทพฯ 10700

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวารสารหน้าจั่ว
ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและ
สถาปัตยกรรมไทย ปีที่ 19 ฉบับที่ 1

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานผลิตวารสาร

รองศาสตราจารย์ ดร. กรุณา รัชชวิณ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จันทนีย์ จิรัณธัญ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จาตุรงค์ โทคะรัตน์ศิริ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศาสตราจารย์ชินศักดิ์ ต้นทิกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โดม ไกรปรกรณ์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ ดร. นพดล ตั้งสกุล
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พีรศรี โปวาทอง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร. ภิญญพันธ์ พจนะลาวิณย์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ศาสตราจารย์ ดร. ระวีวรรณ โอฟารรัตน์มณี
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อาจารย์ ดร. วรสิทธิ์ ต้นดินพันธุ์กุล
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รองศาสตราจารย์ ดร. วิมลรัตน์ อิศระธรรมบุญ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ ดร. วิญญู อาจารย์ภา
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร. วิโรจน์ ชีวาสุขถาวร
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง และนฤมิตศิลป์
มหาวิทยาลัยสารคาม

ศาสตราจารย์ ดร. วีระ อินพันทั้ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมโชค สิ้นบุญกุล
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

รองศาสตราจารย์ ดร. สันต์ สุวัจนานันท์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาวดี เชื้อพราหมณ์
สำนักวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณอรศิริ ปาณินท์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในหน่วยงานผลิตวารสาร
(มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ)

รองศาสตราจารย์ ดร. เกรียงไกร เกิดศิริ
รองศาสตราจารย์ ดร. โชติมา จตุรวงศ์
รองศาสตราจารย์ ดร. นवलลักษณ์ วัสสันตชาติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พินัย สิริเกียรติกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พีรยา บุญประสงค์
ศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย สายสิงห์
ศาสตราจารย์สมคิด จิระทัศน์กุล
ศาสตราจารย์สมชาติ จึงสิริอารักษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิงหนาท แสงสีหนาท

หน้าจั่ว

ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย

วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 กำหนดออกภายในเดือนธันวาคม ปี 2565

จุดมุ่งหมายและขอบเขต (Aim and Scope)

วารสารหน้าจั่วฯ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางความรู้และความคิดใหม่ ๆ ในสาขาวิชาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย มุ่งเน้นการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางให้แก่นักวิชาการ ผู้รู้ นิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในสาขาวิชาดังกล่าวในการนำเสนอผลงานทางวิชาการสู่สาธารณะ โดยวารสารมีขอบเขตนี้อาหาทางวิชาการที่สนใจใน 4 สาขา คือ ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม, การอนุรักษ์สถาปัตยกรรม, สถาปัตยกรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และสถาปัตยกรรมไทย

เปิดรับพิจารณาบทความ หน้าจั่ว ว่าด้วยประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมและสถาปัตยกรรมไทย

ขอเชิญนักวิชาการทุกระดับสมัครเล่นและมีอาชีพส่งบทความวิชาการเพื่อพิจารณาลงวารสารหน้าจั่ว ประจำปี 2565

เปิดรับต้นฉบับ นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ปิดรับต้นฉบับ 31 สิงหาคม 2565

แจ้งผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 30 กันยายน 2565

ตีพิมพ์วารสาร ภายในเดือนธันวาคม 2565

การส่งบทความ ส่งต้นฉบับถึง ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญยกร วชิระเชียรชัย

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

31 ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

หรือส่งมาที่ wachiratienchai.b@gmail.com

ข้อแนะนำสำหรับผู้สนใจนำเสนอบทความลงวารสาร

1. ต้นฉบับ 2 ชุดพร้อมแผ่นซีดี ความยาว 12-15 หน้า พร้อมบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ในกรณีที่บทความมีภาพประกอบ กรุณาสแกนรูปแยกต่างหาก โดยมีความละเอียดไม่น้อยกว่า 300 dpi
3. บทความที่เป็นงานแปลหรือเรียบเรียงต้องอ้างที่มาโดยละเอียด
4. บทความที่ผ่านการพิจารณาและได้รับการตีพิมพ์ ผู้เขียนจะได้รับวารสารเป็นอภินันทนาการจำนวน 2 เล่ม
5. บทความที่เคยตีพิมพ์แล้ว ทางกองบรรณาธิการจะไม่รับพิจารณา

การนำข้อความใด ๆ ไปพิมพ์เผยแพร่ต้องแจ้งให้กองบรรณาธิการวารสารทราบ และต้องได้รับอนุญาตจากผู้เขียนตามกฎหมายลิขสิทธิ์

ผลการศึกษา บทสรุป ตลอดจนความคิดเห็นใด ๆ ในวารสารนี้ เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน มิใช่ความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการและคณะทำงานแต่อย่างใด

อ่านและสืบค้นวารสารฉบับย้อนหลังได้ที่ <https://tci-thaijo.org/index.php/NAJUA>

NAJUA:

History of Architecture and Thai Architecture

About

NAJUA: History of Architecture and Thai Architecture is a blind peer-reviewed journal devoted to the promotion and study of all aspects of the history of architecture, architectural conservation in Thailand and neighbouring countries, and the development of Thai architecture both as a scholarly discipline and practice. Founded in 2004, *NAJUA: History of Architecture and Thai Architecture* is the only periodical in Thailand committed primarily to the subjects. Since 2019, the Journal publishes twice a year by Faculty of Architecture, Silpakorn University.

NAJUA: History of Architecture and Thai Architecture is abstracted and indexed in the ACI Index and TCI Index. Papers from all volumes are available on the ThaiJO website: www.tci-thaijo.org/index.php/NAJUA/

Aim and scope

NAJUA: History of Architecture and Thai Architecture aims to create a space where historically grounded research into all aspects of architecture can be made public and discussed. The Journal is open to historical, historiographic, analytical contributions that engage with architecture, architectural conservation and Thai & Southeast Asian architecture from a historical perspective.

Guideline for prospective authors

Prospective authors must submit manuscripts via the ThaiJo/NAJUA website or to editor's email: wachiratiengchai.b@gmail.com

A manuscript, including 500-words abstract, can be in Thai or English and up to 6000-8000 words in length and may include up to twenty images that will be printed in black/white at approximately A4 size. In the first instance, the paper should be submitted as a pdf file containing the full text and images (in place or following the text). The submitted paper will be sent to three independent reviewers who will advise the editor as to its suitability and standard. Authors will be informed of the decision and, if considered suitable, how the paper may need to be revised or improved to a standard suitable for publication. Final versions of papers and images must be submitted in electronic form via the ThaiJo/NAJUA website or the editor's email.

สารบัญ

ภูมิปัญญาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นภาคใต้

Local Wisdom of Vernacular Architecture in Southern Thailand

วนิดา พึ่งสุนทร/ Wanida Puengsunthorn

8

เทคนิคการก่อสร้างเจดีย์อิฐทรงปราสาทชนิดมีห้องเรือนธาตุ สมัยอยุธยาตอนต้น ในพื้นที่เกาะพระนครศรีอยุธยา

Brick Construction Techniques of Open-room Prang Style Stupa
during Early Ayutthaya Period in the Area of Ancient Ayutthaya City

สุวิทย์ เลิศวิมลศักดิ์/ Suwit Lerdwimolsak

58

กระบวนการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรม

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2394-2411)

Architecture as a Process during the Reign of King Mongkut (1851-1868)

พีรศรี โปวาทอง/ Pirasri Povatong

94

หลักคิดและกระบวนการขยายแบบมาตราส่วน 1:1 หรือการขยายแบบเท่าจริงในงานสถาปัตยกรรมไทย กรณีศึกษาพระเมรุสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี

The Making of Full-sized Drawings and Its Concept:

A Case Study of Royal Crematorium of Her Royal Highness Princess Bejaratana

บุญยก วชิระเธียรชัย/ Boonyakorn Wachiratienchai

124

การประกาศเขตที่ดินโบราณสถานอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย: กระบวนการและผลลัพธ์

Si Satchanalai Historical Park Ancient Monuments Compound Announcement:

Processes and Results

ชัชณพงศ์ รุจิโรจน์วารังกูร/ Chitsanupong Rujirotvarangkul

174

อัตลักษณ์ถิ่นที่เมืองโคราชผ่านมุมมองกลุ่มชาติพันธุ์

Place Identity in Korat Town Through Ethnic Group Perspectives

มาริสา หิรัญतीयะกุล/ Marisa Hiranteeyakul

นพดล ตั้งสกุล/ Nopadon Thungsakul

206

พื้นที่สาธารณูปโภคเมืองเชียงใหม่:

ประวัติศาสตร์การพัฒนาของระบบไฟฟ้าและระบบสื่อสาร ตั้งแต่ พ.ศ. 2500-ปัจจุบัน

Chiang Mai Infrastructural Space: Historical Development of Electrical and

Communication System from 1957-present

สันต์ สุวัจฉราภินันท์/ Sant Suwatcharapinun

จรรย์ธนิน กิติกา/ Chiranthanin Kitika

234

การถ่ายทอดเรื่องราวทางวัฒนธรรม

ผ่านสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะในตลาดจีนโบราณบ้านชากแง้ว

Cultural Storytelling through Public Facilities in Ban Chak-Ngaew Chinese Old Town

วันดี พินิจวรสิน/ Wandee Pinijvarasin เพกา เสนาะเมือง/ Pega Sanoamuang

ปฎิพล ยอดสุรางค์/ Patiphol Yodsurang อรช กระแสอินทร์/ Aracha Kraseain

อัสดาภรณ์ เกียรติชนวัฒน์/ Asadaporn Kiatthanawat

260

“จรจัดสรร” ภูมิปัญญาสถาปัตยกรรมไทยกับการออกแบบศูนย์พักพิงฯ สุนัขจรจัดต้นแบบ

“Stand for Stays” a Thai Architectural Wisdom

and a Model Design of Stray Dog’s Shelter Center

ยศพร จันทองจีน/ Yodsaporn Juntongjeen

ศราวุฒิ ปิ่นทอง/ Sarawuth Pintong

290

สภาพแวดล้อมภายนอกอาคารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนเมืองนำอยู่กรุงเทพมหานคร

The Appropriate Outdoor Environment

for Age-Friendly Urban Community in Bangkok Metropolis

ภาวดี อังศุสิงห์/ Pavadee Anusinha

316